

ri számaránybeli okok miatt van súlyosan megnehezítve! Mennyi lelki törést, rációt okozhat ez, s ráadásul mégjobban eltávolít a publikus aktivitástól! Ne azt bizonygassuk, hogy "mindenkinek lenne itt okos és mélyenszántó véleménye csak azért nem mondja el, mert fél", hogy aztán amikor a megkérdezett "utca -- Ady-téri folyosó -- embere" mégsem tudja vagy akarja -- érdeklődés vagy kétségek híján -- megoldani az élet értelmét másodfoku egyenletekben, átessünk a lóoldallára, s világfájdalmasan felsóhajtsunk, ezeket csak a diszkó érdekli! De az kétségtelen ugyan, hogy a demokrácia csak azok számára releváns, akiknek véleményük, társainkat azonban ne csak olyasmivel traktáljuk, ami távol esik a tőlünk, szürke hétköznapoktól, hanem kérdezzük olyan dolgokról is, amelyek közül befolyásolják életvitelüket. Ez azonban nem lehet féloldalas: ha a Gondolat jó példával járt előt akkor, amikor nem riadt vissza száraz jövedelmi adóeljárásról, akkor ne zárkózzon el azelől sem, hogy interjúkban, riportokban, szociográfiákban, elemző tanulmányokban is foglalkozzon tanulóitársai emberrel. Az életszínvonal dolga után vállalja fel az életminőséget is. A közérdekű kijáró javak után a lelket megilletőknek is fordítson figyelmet. Mert nincs az a jelenség komplex szemlélete elől: aki ma Magyarországon a köz ügyeit javítani, az nem tártózkodhat a privátszféra anomáliáinak kúrájától sem. Dezt ne a kiválasztottak gögös leereszkedésével, gombostühegyretűző álobjektívával, hanem a miértekig elhatoló oknyomozással, empátiával, emberi sorsok bemutatásával. Hiszen a jó tollú, politikailag tudatosabb, szélesebb látó- és érzékszerveknek saját társaikat nem sajnálni vagy lenézni, vagy -- a démosz uralom-propagálásakor -- dicsőíteni kell, hanem megérteni. Csak így remélhető, hogy nyitottak legyenek olyan dolgokra, amelyekbe aktívabb, politikussabb kollégáikkal bevonni őket.

Balogh Iván

+ + +

•••

KONFERENCIA SZENTENDRÉN

ur Urbanológiai Társaság Közművelődés-Településfejlesztés címmel háromnapos konferenciát rendezett Szentendrén. Az ifjúsági alszekció tagjai olyan egyetemisták voltak, akik télen résztvettek a népművelési gyakorlaton. Az összes beszámoló és vita ismertetése képtelenség lenne, így magpróbálok kiragadni a gazdag anyagból a számomra legérdekesebb beszélgetéseket, és remélem, sikerül valamit megmondanom belőlük.

Először délután Huszár Tibor, az ELTE Szociológia tanszékének vezetője tartott előadást az értelmiségről, az értelmiség és az iskola, a környezet viszonyáról. A résztvevők -- saját tapasztalataikon túl -- az előadó "nem középiskolás fokon..." előadásából készültek. Merész, de sajnos igaznak tűnő megállapítással kezdte Huszár Tibor: "Korántsem elfogadott véleményem, hogy az egyetemek értelmiségképző intézmények". A szelektív iparfejlesztés és az erősen iparosodó mezőgazdaság kinevelt egy nagyszámú értelmiségi réteget, csak kérdés, hogy a szó klasszikus értelmében "értelmiség"-nek mondhatók-e ezek a műszaki szakemberek. És az ún. "kezelő- és irányító" megjelenésével meg merhetjük-e kockáztatni, hogy a szakemberképzés a szorításával /mert egyszerre minden nem megy/ a sokoldalúan művelt értelmiségről kerüljön a képzés középpontjába? Ha igen... Ha nem... "Itt fordul /fordulhat/ a történet tragédiává" -- mondta Huszár Tibor.

Az értelmiségi funkcióra nevelés kérdésének vizsgálata sem hozott sok biztató eredményt. A középfoku oktatási intézményeket nézve szomorú képet kapunk: a szakmunkás -- zsákutca, a szakközép -- szerencsétlen "öszvér" /kevesebb a gimnáziumnál, több a szakmunkásképzőnél szakmaszerzési szempontból/, a gimnázium -- csak a felső tagozat adatik meg, veszélye a behatárolódás. Ezek után jön az egyetem, ahol a felső tagozat -- két problémája van: egyik ha politizál, a másik, ha nem politizál". "Az

letlen, hogy Magyarországon az egyetemi hallgatót hallgatónak hívják." "Nem y, hogy az intézményrendszer egésze szabadítja-e fel az energiákat, vagy an- lenére kell cselekednünk." - az idézetek Huszár Tibortól valók.

ita természetesen nem zárult - nem zárulhatott - le. Maradt sok továbbgondo- érdekes kérdés. Az egyik már említett problémát /a "kemény szabályozók" megje- t, "begyűrűzését" a magyar gazdasági életbe/ egy esti beszélgetésen megpró- k értékelni - egy kiváló szakember segítségével.

ka Tibor, az MTA Vállalkozás-kutató Intézetének igazgatója közel két órással-meditációval kezdte a beszélgetést a szocialista vállalkozásról. Nézetel- tes kifejtésére itt nincs lehetőség, csak néhány példán keresztül szeretném tni, hogy elgondolásait már a gyakorlat is igazolta. A Kaposvári Állami Gaz- Tejüzeme - amely "hagyományosan" deficites volt - az utóbbi évtől, mint bizo- százalék ellenében maszek kézre adott vállalkozás, nyereséges. Ugyanez a hely- ty szentesi tsz-szel. A vállalkozó szellemű ujitóra jó példa volt a "Nosztal- ávéház tulajdonosnője/ nála, a kávéházban folytattuk a beszélgetést/. Az igen rü és jól jövedelmező kávéház nemrégben beindította az országban egyedülálló. színházát, amely - fittyet hányva az országban egyre elmélyülő színház-válság- állandóan telt ház mellett üzemel.

iska Tibor előadása és a hallottak után többen felvetették a kérdést, hogy az társadalomra ki lehet-e terjeszteni a vállalkozások rendszerét. A határozott " előhozta a problémakör politikai, szociális nehézségeit, és erre - úgy gon- - megfelelő választ nem kaptunk. A jól kidolgozott gazdasági változtatások egendők, még sok szempont átgondolására szükség van, mielőtt Liska Tibor és ársai merész elképzeléseiket megpróbálnák társadalmi méretekben alkalmazni. telmiségi szerepre való felkészülés és a vállalkozás, szocialista vállalko- tyre fokozódó jelentőségéről volt szó a délutáni és az esti /éjszakába nyúló/ két olyan kérdésszól, amelyet a leendő értelmiségieknek nem szabad kézlegyin- elintézni. A munkáját most kezdő ITDK /Interdiszciplináris Tudományos Diák- zért jött létre, hogy az ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kidolgozza a vá- a lehetséges alternatívákat. Ezuton is kérlek benneteket, hogy ha be akar- pcsolódni az ITDK munkájába, jelezzétek a "--" szerkesztőségnek.

Mórocz Károly

+ + +

TÁBOR A NÉPMŰVELÉSÉRT

ottként, szívesen látott vendégként és aktív tagként vártak kedves barátaim, F népművelésszakos hallgatói az idén immár másodszor saját szervezésű népműve- áborukba, a kecskeméti BÁCSEP-vállalat munkásszállójára. A "másodszor" szó lenti, hogy az idei tábor egy sorozat második tábora volt. Az első rendezvény egy tanyai közművelődési tábor volt, jövőre, a harmadik részként pedig egy lep szerepel a közművelődési programban. A sorozat kitalálói, a tanszék két tanára, Kiss Tamás és Eszik Zoltán. Ők szolgáltatták az ötletet, a Bács Kis- gyei népművelési intézet az anyagi és elvi hozzájárulást, a főiskola népműve- akosai pedig a megvalósítást biztosították. Ezért önszervezésű a tábor, vagyis alma miatt, ami ugyanis nincs és nem is lehet meg előre lefektetett normákban, yokban, hiszen mindig az adott szituációhoz kell hogy igazodjon. Az egész tá- lehetne így is mondani - tulajdonképpen egy nagy beszélgetéssorozat. A be- tésben pedig legfeljebb a "Jónapot"-ot lehetne megtervezni, de azt, hogy ezu- következik, azt az dönti el, hogy kivel áll le beszélgetni az ember. Állami ági igazgatóval vagy magántermelővel, függetlenített párttitkárral vagy könyv- népművelővel, osztályvezetővel vagy gázszerelővel, népjóléti biztossal vagy gányos tanyasi emberrel, akire rádülöben a ház!!! Az élményhalmazá vált be-